

NORGES HØYESTERETT

Den 17. desember 2010 avsa Høyesterett dom i

HR-2010-02172-A, (sak nr. 2010/1383), straffesak, anke over dom,

A (advokat Anders Brosveet)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Kjetil Omholt)

STEMMEGIVNING:

- (1) Dommer **Skoghøy**: Saken gjelder straffutmåling for innførsel av 728,8 gram kokain hvor domfelte har opptrådt som kurér.
- (2) A, født 3. april 1985, ble ved Vestfold politidistrikts siktelse 7. mars 2010, som ble tiltrådt av Vestfold og Telemark statsadvokatembeter 11. mars 2010, siktet for overtredelse av straffeloven § 162 første og andre ledd – grov narkotikaforbrytelse. Etter siktelsen skulle hun 4. november 2009 ca. kl. 20.45 på Sandefjord lufthavn Torp ha innført fra Tsjekkia til Norge 929,6 gram kokain. A er ---- statsborger og har bostedsadresse i X.
- (3) På grunnlag av uforbeholden tilståelse avsa Sandefjord tingrett 7. mai 2010 dom med denne domsslutning:

”1. A, født 03.04.1985, dømmes for en overtredelse av straffeloven § 162 første og annet ledd til fengsel i 2 – to – år og 4 – fire – måneder.

Til fradrag i fengselsstraffen kommer 187 – ethundreogåttisyv – dager for utholdt varetekt.

2. I medhold av straffeloven § 34 inndras 2 900 – totusenihundre – norske kroner og 390 – trehundreogtjue – Euro.”

- (4) Domfelte anket til Agder lagmannsrett over straffutmålingen.
- (5) Under saksforberedelsen for lagmannsretten ble det beslaglagte kvantum kokain kontrollveid. Det viste seg da at det utgjorde 728,8 gram, og ikke 929,6 gram som angitt i siktelsen og lagt til grunn av tingretten.
- (6) Lagmannsretten, som i medhold av straffeprosessloven § 332 første ledd var satt med tre fagdommere og fire meddommere, avsa 12. august 2010 under dissens (6 mot 1) dom med denne domsslutning:
- ”Det gjøres slik endring i tingrettens dom at straffen settes til fengsel i 2 – to – år.**
- Til fradrag i straffen kommer 284 – tohundreogåttifire – dager for utholdt varetekt.”**
- (7) Mindretallet – én av fagdommerne – stemte for at straffen ble satt til fengsel i ett år og ni måneder.
- (8) Det nærmere saksforhold og domfeltes personlige forhold fremgår av tingrettens og lagmannsrettens dommer.
- (9) Domfelte har anket til Høyesterett over straffutmålingen. Forsvareren har blant annet anført at det generelle straffenivå for rene narkotikakurerer bør justeres ned, og at lagmannsretten har lagt for liten vekt på domfeltes uforbeholdne tilståelse og lang saksbehandlingstid. Lagmannsretten har heller ikke lagt tilstrekkelig vekt på at domfelte, som er arbeidsløs sosionom fra X, er blitt utnyttet av bakmenn for narkotikaomsetning. En del av det stoffet som ble innført, hadde domfelte svelget, og ved dette pådro hun seg en stor helserisiko. Også dette må det etter forsvarerens syn legges vekt på ved straffutmålingen. Dessuten må det tillegges vekt at domfelte på grunn av feil ved veiingen ble siktet og domfelt i tingretten for innførsel av 200,8 gram for meget. Selv om denne feilen ble rettet opp før behandlingen i lagmannsretten, har den påført domfelte en ekstra psykisk belastning, som det må tas hensyn til ved straffutmålingen. Endelig må det etter forsvarerens oppfatning få betydning at domfelte siden hun er utlending, ikke vil få permisjon fra fengselet for å reise hjem.
- (10) *Jeg er kommet til at anken ikke kan føre frem.*
- (11) A er dømt for 4. november 2009 å ha innført 728,8 gram kokain fra Tsjekkia til Norge. Stoffet ble overlevert til henne på et hotellrom i Amsterdam i Nederland. Hun påtok seg å innføre det til Norge for 1 500 euro. Innførselen ble gjennomført på den måten at en større ampulle ble skjult i underlivet, mens 49 ampuller ble svelget. Etter å ha skjult stoffet i kroppen, reiste domfelte til Praha i Tsjekkia og tok fly derfra til Sandefjord Lufthavn Torp. Kort tid etter ankomst til Norge ble hun stoppet av en tollkontrollør. Den ampullen som hun ved innførselen hadde oppbevart i underlivet, hadde hun i mellomtiden tatt ut og lagt i vesken. Denne ampullen ble funnet ved tollkontrollen. Domfelte erkjente umiddelbart at hun i tillegg til den ampullen som ble funnet i vesken, hadde svelget et stort antall ampuller og var villig til å ”avlevere” disse. Dette ble også gjort.

- (12) Den kokainen domfelte innførte, hadde en gjennomsnittlig renhetsgrad på 41 %. Domfelte bruker ikke selv narkotika, og motivet for innførselen var å tjene penger.
- (13) Det finnes lite høyesterettspraksis om innførsel av den mengde kokain som vi står overfor i denne saken. Borgarting lagmannsrett har i flere avgjørelser lagt til grunn at straffnivået for innførsel av ett kg kokain som kurér som utgangspunkt er rundt tre års fengsel, se for eksempel dom 22. mai 2008 (LB-2008-57091), dom 12. september 2008 (LB-2008-89860) og dom 17. november 2009 (LB-2009-140229). Dette er jeg enig i.
- (14) Som tidligere nevnt er A dømt for å ha innført 728,8 gram. Straffen for innførsel av en slik mengde kokain bør som utgangspunkt ligge på fengsel i to år og sju–åtte måneder.
- (15) Ved innførsel av narkotika spiller kuréren en sentral rolle. Selv om en kurér vanligvis straffes noe mildere enn den som er hovedmann, er det viktig å opprettholde et høyt straffnivå. Det må ved straffutmålingen i en viss utstrekning tas hensyn til hvilken rolle kuréren har spilt, jf. Rt. 2010 side 287 avsnitt 13 og Høyesteretts dom 27. oktober 2010 (HR-2010-1825-A) avsnitt 21. Det er imidlertid ikke noe som skiller As oppdrag fra en vanlig kurérrolle.
- (16) Den dissenterende dommer i lagmannsretten har uttalt at det ”fra toneangivende hold hevdes at det generelle straffnivået for rene narkotikakurérere er for høyt og bør reduseres”. Til dette bemerkes at straffnivået for de ulike forbrytelser fastsettes av domstolene innenfor de vedtatte strafferammer og i samsvar med de retningslinjer lovgiverne måtte ha gitt. Under forberedelsen av straffeloven av 2005 gikk Straffelovkommisjonen inn for en vesentlig reduksjon i straffnivået for narkotikaforbrytelser, men dette fikk ikke lovgivernes tilslutning. I Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) om lov om endringer i straffeloven 20. mai 2005 nr. 28 (siste delproposisjon – slutføring av spesiell del og tilpasning av annen lovgivning), side 98 uttaler Justisdepartementet at det ”ikke [er] ønskelig med en generell nedjustering verken av de øvre strafferammene eller straffutmålingspraksis”. Samtidig erklærte departementet seg ”enig i den varsomme nedjusteringen som over tid har funnet sted i straffnivået, særlig hva gjelder saker som omhandler narkotikaovertrødelser knyttet til eget bruk”. Men samlet foreslo departementet at ”den straffutmålingspraksis som nå etter hvert har festnet seg, videreføres, likevel slik at annen straff enn ubetinget fengsel i større grad bør anvendes i saker om videresalg av en liten mengde narkotika for å finansiere eget rusmisbruk”, se proposisjonen side 99. Også Stortinget tok avstand fra Straffelovkommisjonens forslag. Etter å ha påpekt at ”narkotikamisbruk er et stort samfunnsproblem”, som ikke bare ”påvirker den enkelte bruker”, men også ”familie og venner, samfunnsøkonomien og den generelle tryggheten i samfunnet”, sluttet Stortingets justiskomite seg enstemmig til ”Regjeringens forslag om å opprettholde dagens straffutmålingspraksis”, se Innst. O. nr. 73 (2008–2009), side 19.
- (17) Forsvareren har som grunnlag for straffereduksjon blant annet anført at domfelte er blitt utnyttet av bakmenn for narkotikaomsetning. Jeg kan imidlertid ikke se at det finnes holdepunkter i bevisene for at domfelte er blitt utnyttet. Hun har i tingretten forklart at bakgrunnen for at hun påtok seg kuréroppdraget, var at en mann som hun hadde kommet i snakk med på en klubb om levevilkårene i X, hadde foreslått stoffsmugling. Senere påtok hun seg kuréroppdraget uten at hun ble tvunget eller presset til det. Det at domfelte var i en vanskelig økonomisk situasjon, kan ikke tillegges vekt, jf. Rt. 2000 side 929.

- (18) Jeg kan heller ikke se at den helserisiko som er forbundet med å svelge ampuller med narkotika, kan tillegges vekt ved straffutmålingen. Smugling av narkotika ved svelging fremstår som en utpekulert smuglingsmåte, og oppdagelsesrisikoen er liten. Handlemåten viser også et sterkt og vedvarende forsett. Denne smuglingsmåten kan derfor til tross for helserisikoen ikke straffes mildere enn andre former for smugling.
- (19) Da domfelte ble tatt i tollkontrollen, avgav hun en uforbeholden tilståelse, og dette har lettet iretteføringen. Ved straffutmålingen må det derfor gis "tilståelsesrabatt", jf. straffeloven § 59 andre ledd. Tilståelsen har imidlertid ikke hatt noen bevismessig betydning, og dette medfører at det ikke er grunnlag for en "tilståelsesrabatt" på 30 % som forsvareren har hevdet. Tilståelsesrabatten bør etter min mening ikke settes høyere enn til rundt 20 %.
- (20) Ved straffutmålingen må det også tillegges en viss vekt i formildende retning at domfelte på grunn av feil ved veiingen ble siktet og i tingretten dømt for et større kvantum kokain enn det hun hadde innført. Selv om feilen ble rettet opp i lagmannsretten, har den påført henne en ekstra psykisk belastning.
- (21) Derimot kan jeg ikke se at det ved straffutmålingen skal tas hensyn til at hun som utlending ikke vil få permisjon fra fengselet for å reise hjem. Jeg kan heller ikke se at saksbehandlingstiden skulle gi grunnlag for noen straffereduksjon.
- (22) Etter en samlet vurdering er jeg kommet til at den straff på to års fengsel som lagmannsrettens flertall har utmålt, er en riktig reaksjon.
- (23) Domfelte har frem til i dag sittet 411 dager i varetektsfengsel. Varetektstiden går til fradrag i den utmålte straff, jf. straffeloven § 60.
- (24) Jeg stemmer for denne

D O M :

Anken forkastes. Til fradrag i straffen går 411 – firehundreogelleve – dager for varetektsfengsel.

- (25) Dommer **Øie:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (26) Dommer **Normann:** Likeså.
- (27) Dommer **Matheson:** Likeså.
- (28) Dommer **Coward:** Likeså.

(29) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Anken forkastes. Til fradrag i straffen går 411 – firehundreogelleve – dager for varetektsfengsel.

Riktig utskrift bekreftes: